

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, "AKÜ-AKÜNİT ağı" yer sağlayıcı olarak, AKÜ BİDB'nın, içerik sağlayıcıları ile kullanıcılarının "AKÜ Bilişim Kaynakları" nın kullanımını için uyacakları kurallara, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Hukuki Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönergenin hazırlanmasında, "5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" ile Telekomünikasyon Kurumu Tarafından hazırlanan "Erişim Sağlayıcılara Ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" esas alınmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) AKÜNİT (İntranet); AKÜNİT, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) bir enstitüsü olan ULAKBİM tarafından, TÜBİTAK yönetmeliklerine uygun olarak işletilen "ULAKNET" ile AKÜ tarafından lisanslanan/kiralanan ya da AKÜ tarafından kullanım hakkına sahip olunan her türlü bilgisayar ağı ve internet ortamı üzerinden servis veren, kullanıcıların haberleşme gereksinimlerinin TCP/IP protokolü ile çalışan kablolu veya kablosuz ağlar üzerinden karşılandığı tüm servis ve altyapının, üniversite kampüs ve yerleşkeleri içinde yer alan kısmını,

b) Üniversite; Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ),

c) BİDB; Bilgi İşlem Daire Başkanlığı;

d) İnternet Ortamı; Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,

e) Erişim; Bir internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,

f) Yer Sağlayıcı; Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,

g) İçerik Sağlayıcı; AKÜ Bilişim Kaynaklarını kullanmak üzere, bu kaynaklar üzerinde gerekli yetkilendirme tanımları yapılarak, AKÜNİT(intranet)/internet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

h) Kullanıcılar; AKÜ Bilişim Kaynaklarını kullanmak üzere, bu kaynaklar üzerinde gerekli yetkilendirme tanımları yapılarak belirlenen özel ve tüzel kişilerdir, bunlar;

AKÜ Kullanıcıları: Bu kullanıcılar, AKÜ Bilişim Kaynaklarını doğrudan kullanım hakkına sahiptir. AKÜ'nin idari yapısı içinde yer alan birimlerde akademik ve idari görevlerde bulunan kadrolu/geçici personel ile AKÜ'nde öğrenim hayatını sürdürmekte olan tüm, önlisans, lisans ve lisansüstü öğrencileri,

Özel Kullanıcılar: AKÜ'nin kurumsal işbirliği içinde olduğu özel ve tüzel kişiler bu tanım kapsamında, Rektörlüğün görüşü ve izni doğrultusunda AKÜ Bilişim Kaynaklarını kısıtlı ve/veya geçici olarak kullanım hakkına sahiptir. AKÜ Bilişim Kaynaklarının geçici ve/veya kısıtlı olarak kullanıma sunulduğu özel ve tüzel kişileri,

Kapsamdışı Kullanıcılar: AKÜ Bilişim Kaynaklarını, AKÜ Kullanıcıları ve Özel Kullanıcılar başlığı altında tanımlandığı biçimiyle kullanım hakkına sahip olmayan, sadece genel kullanıma açık kaynak ya da servisleri (Örneğin; AKÜ web sayfaları, AKÜ ftp servisi vb.) kullanan kişi ve kuruluşları,

i) AKÜ Bilişim Kaynakları; Mülkiyet hakları AKÜ'ne ait olan, AKÜ tarafından lisanslanan/kiralanan ya da AKÜ tarafından kullanım hakkına sahip olunan her türlü bilgisayar/bilgisayar ağı, donanımı, yazılımı ve servislerini,

j) Temel Kullanım; AKÜ Bilişim Kaynaklarının, Üniversitenin eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, toplumsal hizmet ve idari/yönetimsel faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olan kullanımını,

k) İkincil (tali) Kullanım : Bilişim kaynaklarının, temel kullanım tanımını dışında kalan her türlü kullanımını,

İfade eder.

Genel İlkeler

MADDE 4- (1) AKÜ Bilişim Kaynakları, Temel Kullanım kapsamındaki ihtiyaçlar için hizmete sunulmaktadır. Bu kaynakların israfından kaçınır.

(2) AKÜ Bilişim Kaynaklarını kullanıma sunan birimler,

a) kullanıcı bilgilerinin gizliliğini, mahremiyetini korur,

b) kaynakların adil olarak paylaşılmasını sağlar,

c) kaynağa yönelik tehditleri en aza indirebilmek için risk düzeylerine göre güvenlik önlemlerini alır,

d) kritik olma düzeyine göre kaynakları yedekler,

e) güvenliği ilgilendiren durumlarda kanıt özelliği taşıyabilecek bilgileri, kaynakları kullananların kimliğinin tespit edilmesini sağlayacak düzende tutar.

(3) AKÜ içerik sağlayıcıları ve kullanıcıları, temel kullanım kapsamında kullanımlarına tahsis edilen veya mülkiyeti kendilerine ait olan bilişim kaynaklarının güvenliği ile ilgili kişisel önlemlerini alır, bu kaynaklar üzerinde yer alan bilgileri, kritik olma düzeyine göre yedekler.

(4) AKÜ Bilişim Kaynakları, bu kaynaklar kullanılarak oluşturulan ve bu kaynaklar üzerinde barındırılan/kullanılan her türlü kaynağın (yazılım, donanım, ağ kaynağı) kullanım kurallarına ve koşullarına (izin, telif hakkı, lisans koşulları, ağ kullanım kuralları, vb.) uyularak kullanılır. Bilişim kaynaklarının, temel kullanım kapsamında ihtiyaç duyulmayan atıl kapasitesinin ikincil (tali) kullanım için kullanılabilmesi sözkonusudur. Ancak ikincil (tali) kullanım, temel kullanımı kısıtlayıcı/engelleme boyutlara ulaştığında genel ilkelere aykırı kullanım kapsamına girer.

(5) AKÜ Bilişim Kaynakları, kullanım hakkını, doğrudan ya da dolaylı olarak devretmek ya da kiralamak amacıyla, ticari nitelik taşıyan ve gelir teminine yönelik kullanımlar için, Rektörlük makamından izin alınmadan, kullanılmaz.

(6) AKÜ Bilişim Kaynakları, AKÜ içi bilgi kaynaklarını (duyuru, haber, doküman vb.), yetkisiz ve/veya izinsiz olarak 3. kişilere/kuruluşlara dağıtmak amacıyla, AKÜ'ne ve 3. kişilere/kuruluşlara ait bilgilere ve kaynaklara (bilgisayar, bilgisayar ağı, yazılım ve servisler) izinsiz ve/veya yetkisiz erişim sağlamak, diğer kullanıcıların kaynak kullanım hakkını engelleyici faaliyetlerde bulunmak amacıyla, kaynaklara zarar verici/kaynakların güvenliğini tehdit edici biçimde kullanılmaz.

(7) AKÜ Bilişim Kaynakları, genel ahlak ilkelerine aykırı materyal üretmek, barındırmak, iletmek, siyasi propaganda yapmak, rastgele ve alıcının istemi dışında mesaj (SPAM iletiler) göndermek amacıyla kullanılmaz.

(8) AKÜ Bilişim Kaynakları, Üniversite yönetmeliklerine, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve bunlara bağlı olan yönetmeliklere aykırı faaliyetlerde bulunmak amacıyla kullanılmaz.

(9) "Yasal Sorumluluk Reddi" metinleri, Genel İlkeler aykırı kullanımların kabul edilebilir olduğunu göstermez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki ve Sorumluluklar, Yükümlülükler

Yetki Ve Sorumluluklar

MADDE 5- (1) Üniversite temel amaçları doğrultusunda, AKÜ BİDB Bilişim Kaynaklarını, içerik sağlayıcılarına ve kullanıcılarına sunar, bu hizmetlerin çalışırılığını ve sürekliliğini sağlar. BİDB, bilgisayar ağında oluşabilecek güvenlik açıklarını asgari düzeye indirebilmek için, içerik sağlayıcılarına ve kullanıcılarına güvenlik yazılımları (antivirus, antispam ve kişisel güvenlik yazılımı) temin eder ve işletim sistemi güncellemelerini ve yeniliklerini izleyerek içerik sağlayıcıları ve kullanıcıları bilgilendirir.

Yer Sağlayıcının Yükümlülükleri

MADDE 6- (1) Bilgilendirme yükümlülüğü; yer sağlayıcıları aşağıda belirtilen tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde, iletişim başlığı altında, doğru, eksiksiz ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür;

- a) Gerçek kişi ise; adı ve soyadı, tüzel kişi ise unvanı ve sorumlu kişiler, vergi kimlik numarası veya ticaret sicil numarası,
- b) Yerleşim yeri, tüzel kişi ise merkezinin bulunduğu yer,
- c) Elektronik iletişim adresi ve telefon numarası,
- d) Sunduğu hizmet bir merciin iznine veya denetimine tabi bir faaliyet çerçevesinde yapıyor ise yetkili denetim merciine ilişkin bilgiler.

Yer sağlayıcı faaliyetini sona erdirmek istediğinde Kuruma yapacağı bildirim müteakip, hizmetlerine son vereceğini kullanıcıların ulaşacağı şekilde ana sayfasından duyurur.

(2) Yer sağlayıcının yükümlülükleri; Yer sağlayıcı;

- a) Yer sağlayıcı hukuka aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, 5651 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre adli makamlar veya hakları ihlal edilen kişiler tarafından haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla,
- b) Sunucu barındırma hizmeti dâhil, diğer bütün hizmetlerinde (a) bendindeki hükümlere uymakla,
- c) Yer sağlayıcı trafik bilgisini altı ay saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşan verilerin dosya bütünlük değerlerini zaman damgası ile birlikte saklamak ve gizliliğini temin etmekle yükümlüdür. Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

İçerik Sağlayıcı Ve Kullanıcıların Yükümlülükleri

MADDE 7- (1) AKÜ'nden "Bilişim Kaynaklarına" erişim izni alan içerik sağlayıcı veya kullanıcı,

- a) BİDB'nın belirleyeceği bir "kullanıcı adı" ve kendisinin belirleyeceği bir "şifre" ye sahip olur.
- b) "Kullanıcı adı" kişiye özeldir ve aynı "kullanıcı adı" iki farklı kişiye verilmez.
- c) "Şifre" ilk kullanımda AKÜ BİDB tarafından belirlenir ve sadece kullanıcı tarafından bilinir. Kullanıcı dilediği zaman şifresini değiştirebilir. Şifrenin seçimi ve korunması tamamıyla

kullanıcının sorumluluğundadır. AKÜ BİDB, şifre kullanımından doğacak problemlerden kesinlikle sorumlu değildir. Her kullanıcı ve içerik sağlayıcı, kullanıcı adı ve şifrelerini başka kullanıcılara vermemelidir. Kullanıcı ve içerik sağlayıcı, üniversite tarafından kendisine tahsis edilen kaynakların (ağ bağlantısı, kullanıcı kodu, kampüs içi/dışı erişimi vb.) kullanımından, güvenliğinden ve bu kaynakların bilinçli ya da bilinçsiz olarak üçüncü kişilere kullandırılması durumunda ortaya çıkabilecek yasaklanmış faaliyetlerden birinci derecede sorumludur.

d) Şifresini unutan kullanıcı veya içerik sağlayıcı, AKÜ BİDB'na bizzat müracaat etmek zorundadır. Bilişim Kaynaklarına erişim şifresi kesinlikle telefon ile verilmez.

e) AKÜ Bilişim Kaynakları kullanıcıları ve içerik sağlayıcıları, AKÜ sunucuları üzerinde kendilerine tahsis edilen "Kullanıcı Kodu/Şifre" ikilisi ve/veya "Mac adres" ve/veya IP (Internet Protocol) adresi kullanılarak gerçekleştirildikleri her türlü etkinlikten, AKÜ Bilişim Kaynaklarını kullanarak oluşturdukları ve/veya kendilerine tahsis edilen AKÜ Bilişim Kaynağı üzerinde buldukları her türlü kaynağın (belge, doküman, yazılım, vb.) içeriğinden, kaynağın kullanımı hakkında yetkili makamlar tarafından talep edilen bilgilerin doğru ve eksiksiz verilmesinden, ilgili kaynağın kullanım kurallarına, Üniversite Yönetmeliklerine, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve bunlara bağlı olan yönetmeliklere karşı birebir kendileri sorumludur.

f) Kullanıcının, ileri sürdüğü şahsi fikir, düşünce ve ifadeleri veya kurumsal her türlü bilgi veya veriyi AKÜ Bilişim Kaynağı ortamına eklemesi, değiştirmesi veya sağlaması halinde, kullanıcı içerik sağlayıcının yükümlülüklerini taşır, dosyaların sorumluluğu kendisine aittir, AKÜ Rektörlüğü ve yer sağlayıcı olarak AKÜ BİDB bu dosyalardan dolayı hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

(2) İçerik sağlayıcının yükümlülüğü; İçerik sağlayıcı,

a) internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten,

b) bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değil, ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre,

sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yasaklanmış Kullanım, Uygulama ve Yaptırımlar

Yasaklanmış Kullanım

MADDE 8- (1) Sistem ve Ağ güvenliğinin ihlal edilmesi yasaktır, cezai ve hukuki mesuliyetle sonuçlanır. AKÜ BİDB veya ULAKBİM bu tür ihlallerin sözkonusu olduğu durumları inceler ve eğer bir suç olduğundan şüphe duyulursa yasa uygulayıcı ile işbirliği yapar.

(2) AKÜNET aşağıdaki amaçlarla kullanılamaz;

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

- 1) İntihara yönlendirme (madde 84),
- 2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),
- 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),
- 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),
- 5) Müstehcenlik (madde 226),
- 6) Fuhuş (madde 227),
- 7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228), suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

c) Ticari reklamlar ve haber duyuruları gibi istenmeyen mesajlar (Spam İletiler) göndermek; ağ kaynakları kullanılarak, kütleli e-posta gönderilmesi (mass mailing, mail bombing, spam) ve üçüncü şahısların göndermesine olanak sağlanması yasaktır.

d) Başka bir kullanıcının posta sunucusunu (mail server), o kullanıcının açık izni olmadan mesaj gönderme amacıyla kullanmak yasaktır.

e) AKÜNET veya ULAKNET üzerindeki servis kalitesini etkileyecek, bozacak, karışıklık yaratacak trafik düzenlemeleri oluşturmak yasaktır. Peer-to-peer (P2P - noktadan noktaya) dosya paylaşım programları vb. vasıtasıyla telif haklarını ve lisanslarını ihlal etmek, yüksek bant genişliği tüketerek birincil amaçlar için ağ kullanımına kaynak bırakmamak, aşağıda sıralanan fakat bunlarla sınırlı olmayan tüm "peer-to-peer" dosya paylaşım araçlarının kullanılması, trafik, kampüs içinde yaratılıyor olsa bile yasaktır. Bu yazılımlardan bazıları şunlardır;

KaZaA, iMesh, eDonkey2000, Gnutella, Napster, Aimster, Madster, FastTrack, Audiogalaxy, MFTP, eMule, Overnet, NeoModus, Direct Connect, Acquisition, BearShare, Gnucleus, GTK-Gnutella, LimeWire, Mactella, Morpheus, Phex, Qtella, Shareaza, XoLoX, OpenNap, WinMX, DC++, BitTorrent, DC++ veya benzeri.

f) Ağ kaynaklarının üniversite dışından kullanılmasına sebep olabilecek ya da üniversite dışındaki kişi ya da bilgisayarların kendilerini üniversite içindeymiş gibi tanıtılmalarını sağlayacak her tür faaliyet (proxy, relay, IP sharer, NAT vb.) yasaktır.

g) Kullanım amaçlarına aykırı, uygunsuz, müstehcen, rahatsız edici materyali üretmek ve dağıtmak, gerçek dışı, sıkıntı ve rahatsızlık verici, korku yaratacak materyali üretmek ve dağıtmak; İftira ve karalama mahiyetinde materyali üretmek ve dağıtmak yasaktır.

h) Başkalarının fikri haklarını (copyright) ihlal edici mahiyette materyali (yazı, makale, kitap, film, müzik eserleri dahil ancak bunlarla sınırlı kalmamak üzere) dağıtmak yasaktır.

i) AKÜNET üzerinden ulusal veya uluslararası hizmetleri kasıtlı olarak yetkisiz kullanmak yasaktır.

j) Kasıtlı olarak yapılan aşağıdaki tip uygulamalar yasaktır;

1. başkalarının verilerini tahrip etmek ve çalışmalarını bozmak,
2. başkalarına ait kişisel bilgilere tecavüz etmek,
3. AKÜNET üzerinde başkalarına kullanım olanağı vermeyecek oranda trafik yaratmak,
4. ağ bağlantısı kullanılarak servis veren (web hosting servisi, e-posta servisi vb.) sunucu nitelikli bilgisayar bulundurmak,
5. AKÜNET'in veya ULAKNET'in çalışmasını engellediği, gereksiz trafik yarattığı için AKÜ Rektörlüğü veya ULAKBİM tarafından ilan edilerek kullanımı yasaklanan yazılımların ısrarla kullanılması.

(3) Akademik araştırma, kamu yararı gözetilerek yapılacak uygulamalara zemin hazırlama veya benzeri durumlarda, yasaklanmış kullanım dahilinde yeralan uygulamaların kullanılması gerektiğinde, AKÜ Rektörlüğü'nden görüş veya izin alınması ve uygulamanın AKÜ BİDB denetimi ve kontrolünde yapılması esastır.

Uygulama Ve Yaptırımlar

MADDE 9- (1) AKÜ Bilişim Kaynaklarının Genel İlkelere aykırı etkinlikler dahilinde kullanılması durumunda AKÜ makamları gerçekleştirilen eylemin

- yoğunluğuna,
- kaynaklara veya kişi / kurumlara verilen zararın boyutuna,
- tekrarına göre

aşağıdaki işlemlerin bir ya da birden fazla maddesini, sıra ile ya da sıra gözetmeksizin uygulayabilir;

1. Kullanıcı sözlü ve/veya yazılı olarak uyarılabilir,
2. Kullanıcıya tahsis edilmiş AKÜ Bilişim Kaynakları sınırlı veya sınırsız süre ile kapatılabilir,

3. Üniversite bünyesindeki akademik/idari soruşturma mekanizmaları harekete geçirilebilir,
4. Adli yargı mekanizmaları harekete geçirilebilir,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hususlar

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 10- (1) Kullanım ve tanımların yetersiz kaldığı ya da bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Kanun, Yönetmelik ve Türk Telekomünikasyon Kurumu tarafından çıkarılmış veya çıkarılacak düzenlemelere uyulur.

İhtilaf

MADDE 11- (1) AKÜ yönetimi, AKÜ, kullanıcıları, içerik sağlayıcıları ve özel kullanıcılar ile üçüncü kişi veya kuruluşlar arasında doğabilecek her türlü ihtilaf durumunda doğrudan taraf olma hakkını saklı tutar.

Değişiklikler ve Bilgi Verme

MADDE 12- (1) AKÜ Rektörlüğü ve/veya yetkilendirdiği birimler, AKÜ Bilişim Kaynakları kullanımı hakkında kuralları belirleyip, bu kuralları gelişen teknolojinin öngördüğü biçimde sürekli olarak değerlendirir ve gerekli değişiklikleri hayata geçirir. Bu tür değişiklikler yapıldığında genel duyuru mekanizmaları ile kullanıcılar bilgilendirilir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönerge, Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönerge hükümlerini AKÜ Rektörü yürütür.